LAPINLAHTI

Talousarvio 2027

Taloussuunnitelma 2028–2029

1.1 Sivistyspalvelut

Sivistysosasto jakaantuu neljään tulosyksikköön: perusopetus, lukio, varhaiskasvatus ja sivistyspalvelujen hallinto. Sivistysosasto vastaa reilun 800 peruskoululaisen opetuksesta, noin 240 lapsen varhaiskasvatuksesta ja 160 lukiolaisen opiskelusta.

Tuloarviot ja määrärahat

Sivistyspalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Toimintatulot, ulkoiset	7 293 719	1 201 845	1 293 595
Toimintamenot, ulkoiset	-28 117 128	-16 831 928	-17 135 112
Toimintakate	**-20 823 409**	**-15 630 083**	**-15 841 517**

Henkilöstö

Perusopetushenkilo	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Vakinaiset koko henkilöstö	98	97	97
Määräaikaiset (sis. avointen tehtävien hoitajat)	7	7	7
Yhteensä	105	104	104

Lukio	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Vakinaiset	12,9	12,9	13,5
Määräaikaiset	0,6	0,6	0
Yhteensä	13,5	13,5	13,5

Varhaiskasvatus	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Vakinaiset	66	65	64
Määräaikaiset	2	2	3
Yhteensä	68	67	67

Tukipalvelut	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Vakinaiset	0,5	0,5	0,5
Määräaikaiset	0	0	0
Yhteensä	0,5	0,5	0,5

1.1.1 Perusopetus

Perusopetus järjestetään laadukasta opetusta ja oppimisen tukea annettujen resurssien puitteissa.

Vuosi sitten voimaan astuneen oppimisen tuen lakiuudistuksen toteuttamista jatketaan ensimmäisen toteutusvuoden kokemusten pohjalta. Lomakkeiden päivitysten lisäksi tehdään tarvittavia opetustunti- ja virkajärjestelyjä oppilaiden tuen järjestämiseksi jo kertyneen tiedon pohjalta. Perusopetuslain muutos liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi perusopetuksessa astui voimaan 1.8.2026 ja sitä toteutetaan kouluissa vuoden aikana. Hallitusohjelmassa olevan osaamistakuuseen liittyvä opetussuunnitelmatyö koskien kaikkea oppiaineita aloitetaan vuoden 2027 aikana. Tähän resursoidaan riittävästi, jotta toteutus on paikallisestikin laadukas.

Koulujen yhteinen painopiste ’Opitaan oppimaan’ näkyy koulujen toiminnassa vahvasti kevään ajan. Hanketyön kautta kehitetään koulukohtaisesti valittuja kehittämiskohteita, yhteistyömahdollisuuksia Pohjois-Savon kuntien kanssa ja tasa-arvoisen oppimisen mahdollisuuksia. Oppilaiden haasteiden moninaistuttua koulun pitää pystyä huomioimaan entistä paremmin oppituntien ulkopuolinen toiminta. Koulukiusaamisen vastaista toimintamallia toteutetaan yhteisesti sovittujen menettelytapojen kautta ja arvioidaan Kiva Koulu-kyselyin yhdessä Turun yliopiston kanssa. Matin ja Liisan koulussa on lisäksi käytössä vertaissovittelumalli kiusaamisen ehkäisemiksi. Yritysyhteistyötä kehitetään muun muassa laajentamalla Yrityskylä myös 9-luokkalaisille.

1.1.2 Lukio

Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys sekä riittävät tiedot ja taidot lukion jälkeistä jatko-opiskelua varten. Kuvataidelukion tehtävänä on tämän lisäksi antaa opiskelijalle mahdollisuus perehtyä syvällisesti kuvataiteeseen ja kehittää opiskelijan kuvallista ilmaisua. Lukiossa on muutamaa edellisvuotta suurempi opiskelijamäärä.

Lukion toimintaa kehitetään tavoitteena laadukas opetus sekä kattava opintotarjonta työvälineinä opettajien ammatillinen osaaminen ja täydennyskoulutus, verkostoihin osallistuminen ja laadukkaat oppimateriaalit. Osallistuminen kuvataidelukioiden kehittämisverkoston toimintaan edistää kuvataideopetuksen laatua ja lisää yhteistyötä kuvataidelukioiden välillä.

Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön kautta vahvistetaan lukiolaisten työelämä- ja jatko-opintovalmiuksia. Kehitetään edelleen lukion ja lukio-opintojen houkuttelevuutta yläkouluikäisten joukossa mm. erilaisin markkinoinnin keinoin. Toimintatapoja tarkastellaan ja kehitetään siten, että opetusmenetelmät, oppimisympäristöt ja arviointimenetelmät ovat monipuolisia ja ohjaavat sekä tukevat opiskelijaa opinnoissaan. Riittävän tuen tarjoaminen lukion opiskelijoille auttaa lukio-opintojen loppuun saattamisessa sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemisessa.

Kuvataidelukion 40-vuotisjuhlavuotta juhlistetaan läpi vuoden. Tähän liittyen kuvataidelukioverkoston kokoontuminen pidetään lokakuussa 2027 lukiolla. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeeseen liittyen tehdään hankintasuunnitelma ja aloitetaan hankinnat (mm. verkkoyhteyksien lisääminen, tallennuslaitteet), osallistutaan kuvataidelukioverkoston kautta kehittämistyöhön sekä varataan riittävät resurssit suunnitteluun. Aktiivista kansainvälisyystoimintaa ylläpidetään liikkuvuuksin ja vastavierailuiden kautta.

1.1.3 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimivuutta yhteiskunnassa. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää.

Varhaiskasvatusta järjestetään perhepäivähoitona tai päiväkotitoimintana kunnan itsensä järjestämänä: perhepäivähoitajia on 11, yksi ryhmäperhepäiväkoti ja kuusi päiväkotia. Lisäksi kunta hankkii varhaiskasvatuspalveluja yksityisiltä palvelujen tuottajilta: yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella ja harkinnanvaraisella yksityisen hoidon tuen kuntalisällä. Yksityisen palvelujen tuottajia on kolme yksityistä perhepäivähoitajaa ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotia. Tavoitteena on, että perhepäivähoito- ja päiväkotipaikkojen saatavuus vastaa lapsiperheiden tarpeita alueellisesti, laadullisesti ja määrällisesti.

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä pienenee, mutta varhaiskasvatuksen kysyntää on kuitenkin vaikea ennustaa luotettavasti, koska vaihtelua kysyntään tuo työllisyystilanne, opiskelumahdollisuudet ja lapsiperheiden muuttoliike. Lisäksi asiakasmaksujen alentamisen tavoitteena on nostaa lasten varhaiskasvatuksen osallistumisastetta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät, koska lasten määrä vähenee ja jo päätetyt asiakasmaksulain muutokset vaikuttavat pienentävästi maksutuloihin.

Varhaiskasvatuksessa painopistealueina ovat vuonna 2027 monipuoliset oppimisympäristöt (luonto), leikki, liikunta ja tunnetaidot. Elokuussa 2027 siirretään Alapitkällä esiopetus koulun puolelle. Lisäksi Rovastilan esiopetus siirretään korvaaviin tiloihin seuraavalle toimintakaudelle. Henkilöstön tehtävämuutoksia toteutetaan eläköitymisten yhteydessä.

1.1.4 Tukipalvelut

Sivistysosaston tukipalveluihin kuuluu: sivistysosaston hallinto, koulutapaturmat ja hankkeet. Tavoitteena on jatkuvien hankkeiden loppuun saattaminen ja uusien hankkeiden hakeminen tarpeiden mukaan.

Tunnusluvut ja mittarit

Perusopetus	TA 2025	TAE 2026	TSE 2027	TSE 2028
Perusopetuksen tuntimäärä, (ei sisällä hankerahoituksella toteutettuja tunteja)	2010	1920	1880	1860
Tuntikehys/oppilas	2,2	2,3	2,5	2,5
Yleisopetusryhmien lkm	43	42	41	40
Erityisopetusryhmien lkm	11	11	11	11
Nettomenot/oppilas (ulkoiset menot)	9 550	9 480	9 600	10 800
Yleisopetuksen keskimääräinen ryhmäkoko alakouluissa	15	15,5	15,2	17,6
Yleisopetuksen keskimääräinen ryhmäkoko yläkouluissa	18,4	15,1	13,2	17,4
Oppilaskuljetusten kustannukset/kuljetusoppilas	2590	2700	2700	2800

Oppilaita peruskoulussa tilastointipäivänä 20.9.	TA 2025	TAE 2026	TAE 2027
Alapitkä	70	62	65
Martikkala*	35 (26)	x	x
- joista esioppilaita	2	x	x
Nerkoo	52	47	54
- joista esioppilaita	6	5	12
Matin ja Liisan koulu	575	586	550
Varpaisjärven koulu	161	171	160
- joista esioppilaita	x	x	12
Paloisten koulu	19	x	x
- joista esioppilaita	0	x	x
Yhteensä	**912**	**866**	**829**
- joista esioppilaita	8	18	24
Kuljetusoppilaita peruskoulussa	454	425	423
Oppilaskohtaisen tuen oppilaat (lakimuutos)	90	104	92

Oppilasennuste lv. 2027 – 2029	TAE 2027	TAE 2028	TAE 2029
Alapitkä	72	67	62
- joista esioppilaita	5	7	4
Nerkoo	52	46	45
- joista esioppilaita	6	6	4
Matin ja Liisan koulu	508	485	454
Varpaisjärven koulu	147	134	129
- joista esioppilaita	13	8	13
Yhteensä	**797**	**756**	**704**
-joista esioppilaita	24	21	21

Lukio	TA 2025	TA 2026	TAE 2027
Ulkoiset nettomenot/opiskelija	9 993 laskettu 157 opiskelijalla	9 792 laskettu 156 opiskelijalla	8 904 laskettu 181 opiskelijalla
Tuntikehys	300	293	300
Tuntikehys/opiskelija	1.91	1.87	1,66
Toteutuneiden kuvataidelinjan opintojaksojen lkm	28	28	28

Lukio	TA 2025	TAE 2026	TAE 2027
Opiskelijoita 20.9	157	156	161
- joista vieraspaikkakuntalaisia	44	55	60
- joista lapinlahtelaisia	96	84	101
- kuvataidelinjalla	69	75	78
- yleislinjalla	71	63	82
- aikuislukiossa	2	1	0
- aineopiskelijoita	15	17	20
Ylioppilaita lukiosta	40	36	45

Varhaiskasvatus	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TSE 2028	TSE 2029
lapsia päiväkodissa (sisältää esiopetuksen)	180	175	170	170	170
lapsia perhepäivähoidossa	65	65	52	52	48
kotihoidon tuen piirissä olevien lasten keskimääräinen lkm/kk	60	50	40	40	40
lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	35	35	38	38	38